

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 58/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti upovedomeniu prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove č. k. 4 KPt 23/24/7700-7 zo 17. mája 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením prokurátora krajskej prokuratúry č. k. 4 KPt 23/24/7700-7 zo 17. mája 2024. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených základných práv, zrušil upovedomenie krajskej prokuratúry, vec jej vrátil na ďalšie konanie a prikázal jej konať o podanej námietke zaujatosti. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť bez povinného právneho zastúpenia a ani nepožiadaval o ustanovenie právneho zástupcu.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sa proti nemu vedie trestné konanie na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. KK-11T-23/2023, a to na podklade obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Kežmarok pod sp. zn. Pv 13/23/7703 zo 17. marca 2023. Sťažovateľ podal 11. marca 2024 námietku zaujatosti na prokurátora okresnej prokuratúry JUDr. Ondreja Švagerka, ktorý na sťažovateľa podal obžalobu a ktorý sa k sťažovateľom zahlásenej námietke zaujatosti vyjadril už na hlavnom pojednávaní okresného súdu 11. marca 2024 a sťažovateľa písomne vyznamenal listom z 26. apríla 2024 o tom, že o nej konať nebude z viacerých

dôvodov. Prvým dôvodom bolo, že sťažovateľ námietku zaujatosti neuplatnil/nepodal bezodkladne po tom, ako ju mohol po prvýkrát uplatniť, v dôsledku čoho sa podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o takejto námietke zaujatosti nekoná. Zároveň prokurátor okresnej prokuratúry poukázal na to, že sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti na hlavnom pojednávaní okresného súdu 11. marca 2024, pričom tak mohol učiniť už v prípravnom konaní (i) po zamietnutí sťažnosti proti vzneseniu obvinenia, (ii) v samostatnom návrhu z 23. novembra 2021 označenom ako „*Návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní podľa ust. §363 a nasl. Tr. Por.*“, ktorým sa postupom podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku domáhal zrušenia právoplatného rozhodnutia o jeho trestnom obvinení, (iii) po nahliadnutí do vyšetrovacieho spisu 5. júla 2021, (iv) v čase po doručení upovedomenia o podaní obžaloby zo 17. marca 2023 a napokon (v) v návrhu na vykonanie dokazovania doručeného už konajúcemu okresnému súdu 19. septembra 2023. Druhý dôvod spočíval v tom, že sťažovateľ odôvodnil námietku zaujatosti len procesným postupom prokurátora okresnej prokuratúry v trestnej veci jeho manželky. V závere prokurátor okresnej prokuratúry zvýraznil, že tak sťažovateľa, ako aj jeho manželku a bývalého starostu obce Stráne pod Tatrami ██████████ nepozná a nie je s nimi v žiadnom pomere.

3. Prokurátor krajskej prokuratúry vo svojom upovedomení sťažovateľovi ozrejmil, že považuje postup prokurátora okresnej prokuratúry podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku za vecne správny, pretože (i) námietka zaujatosti nebola podaná bezodkladne a (ii) týkala sa postupu prokurátora v inej trestnej veci.

4. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti rozporoval právne závery prokurátora krajskej prokuratúry a zdôraznil, že si až 11. marca 2023 spomenul na nezákonný postup prokurátora okresnej prokuratúry JUDr. Ondreja Švagerka v trestnej veci jeho manželky, a preto túto námietku zaujatosti podal až 11. marca 2023, a nie skôr, keďže nepozná prokurátorov okresnej prokuratúry. Sťažovateľ je presvedčený, že ak prokurátor okresnej prokuratúry o námietke zaujatosti nekonal, pozbavil ho práva na riadne konanie o námietke zaujatosti s prípadnou možnosťou podania opravného prostriedku. Oboznámenie sa s obsahom spisu a obsahom obžaloby nie je dôkazom, že vedel, kto rozhodoval vo veciach jeho manželky.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na to, že sťažovateľ pri podaní ústavnej sťažnosti konal v rozpore s § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom,

musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, môže ústavný súd ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

7. Ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu napriek uvedenému nedostatku. Ústavný súd totiž vyhodnotil ústavnú sťažnosť ako obsahovo natoľko zrozumiteľnú, že umožňuje v tejto veci realizovať jej predbežné prerokovanie (III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, I. ÚS 71/2021, I. ÚS 219/2024).

8. Z čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva aj právo účastníka súdneho konania na nestranný súd, ktorému zodpovedá ústavná povinnosť súdov prerokovať a rozhodnúť každú vec tak, aby voči účastníkom postupovali nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadržali a objektívne posúdili všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ má právomoc o nich rozhodnúť (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 38/09). Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom však nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb a vylúčiť nimi označeného sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu ústavne akceptovateľným spôsobom prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97).

9. Ústavný súd posudzuje námietky zaujatosti v kontexte výkonu svojich právomocí podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, kedy, riadiac sa princípom subsidiarity, štandardne poukazuje na to, že konanie o námietke zaujatosti končí rozhodnutím, ktorým namietaný sudca (senát) je (alebo nie je) vylúčený z prejednávania dotknutej veci, prípadne postupom, keď súd v zákonom stanovených prípadoch (§ 32 ods. 6 Trestného poriadku) o námietke zaujatosti nekoná. Toto rozhodnutie (príp. postup) však nie je rozhodnutím o otázke tvoriacej samotný predmet trestného konania. Konanie o námietke zaujatosti predstavuje len čiastkový procesný postup všeobecného súdu smerujúci k rozhodnutiu slúžiacemu na zabezpečenie rozhodovania trestnej veci nestranným súdom. Kvalita rozhodovania súdu o námietke zaujatosti tak nachádza svoj odraz aj v kvalite meritórneho rozhodnutia v konaní, v ktorom bola námietka zaujatosti sudcov vznesená (III. ÚS 30/2010, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016, I. ÚS 219/2024). V spojitosti s tým ústavný súd zastáva názor, že postup všeobecného súdu pri rozhodovaní o námietke zaujatosti by mohol zakladať porušenie práv sťažovateľa len v prípade, ak by bol spojený s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľa, ktorý bol týmto spôsobený, pričom by sa negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe, prípadne v opravných konaniach (III. ÚS 30/2010, III. ÚS 421/2016, I. ÚS 219/2024).

10. Inými slovami, z obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (vrátane čl. 36 ods. 1 listiny) vyplýva, že je „výsledkové“, čo znamená, že mu musí

zodpovedať proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016, I. ÚS 517/2022), v dôsledku čoho je možné právne účinným spôsobom namietať jeho porušenie v konaní pred ústavným súdom až po právoplatnom skončení daného konania, resp. uplatnení všetkých opravných prostriedkov v trestnom konaní vrátane tých pochybení, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu. V nadväznosti na to ústavný súd stabilne judikuje, že trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj vo veci konajúcich súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07, IV. ÚS 197/08, I. ÚS 314/09, IV. ÚS 166/2010, II. ÚS 425/2017, III. ÚS 156/2021, IV. ÚS 80/2022, IV. ÚS 407/2024).

11. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Podľa § 31 ods. 5 Trestného poriadku námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu. Podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

12. Posúdením obsahu uznesenia prokurátora krajskej prokuratúry neboli ústavným súdom zistené prvky ústavnej diskonformity výkladu § 32 ods. 6 Trestného poriadku. Obsahový výklad § 32 ods. 6 Trestného poriadku jednoznačne predpokladá možnosť nekonania o námietkach zaujatosti podaných oneskorene a námietkach zaujatosti vzťahujúcich sa len na postup v konaní. Z obsahového výkladu § 32 ods. 6 Trestného poriadku vyplýva, že o námietke zaujatosti, ktorá je podaná oneskorene a ktorá sa týka len procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná. To, že si sťažovateľ až 11. marca 2024 uvedomil, že ten istý prokurátor bol činný aj v trestnej veci jeho manželky, nemá žiadny vplyv na to, že mohol počas priebehu prípravného konania namietať zaujatosť vec dozerajúceho prokurátora, pričom právne relevantný je čas, kedy tak mohol pri náležitej starostlivosti urobiť po prvýkrát. Táto situácia nastala bezprostredne potom, keď mu bolo doručené rozhodnutie o sťažnosti proti vznesenému obvineniu, s tým, že využitím návrhu na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľ mohol predložiť posúdenie ním namietanej otázky až generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky, čo však neurobil. V druhej rovine svojej argumentácie ústavný súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorá za obsahový nedostatok námietky zaujatosti považuje spôsob rozhodovania vo veci samej alebo iných veciach obvineného, s akcentom, že musí ísť o vec alebo veci obvineného. Sťažovateľ namietal však postup prokurátora

nie vo svojej, ale manželkinej veci, navyše, korigovaný v opravnom procese nadriadenou prokuratúrou, čo nemá žiadnu vecnú súvislosť s jeho trestnou vecou, ako to vyplýva z predostretej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (body 14 až 15).

13. V súhrne teda ústavný súd konštatuje, že prokurátor krajskej prokuratúry konal v medziach svojej právomoci a v súlade predovšetkým s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku vrátane ustálenej rozhodovacej praxe vzťahujúcej sa na posúdenie aplikácie § 32 ods. 6 Trestného poriadku, jeho úvahy sú logické, bez vnútorných rozporov, legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné, v dôsledku čoho ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť so sťažovateľom namietaným porušením práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, čo zakladá dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Tento záver sa vzťahuje aj na sťažovateľom namietané porušenie práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru, ktoré sťažovateľ len deklaruje bez príslušnej vecnej argumentácie a preukázania kauzálneho vplyvu medzi namietaným postupom prokurátora a obsahovým významom tohto práva, a to aj vzhľadom na spomínané judikatúrne závery subsidiarity konania (body 9 a 10).

14. Ústavný súd nesplnenie zákonnej podmienky konania, a to podania ústavnej sťažnosti prostredníctvom právneho zástupcu podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde, neodstraňoval postupom podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2025

Ľuboš Szigeti
predseda senátu